

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Helyben kézben tartva:	
Égész évre	8 ft — kr.
Fél évre	4 — —
Negyed évre	2 — —
Helyre postai küldve:	
Égész évre	9 ft — kr.
Fél évre	4 + 50
Negyed évre	2 + 25

Egyes szám ára 4 kr.

* kapható a kiadói hivatalban és
Gröss G. foglalkoztatásjelen.

BRASSÓ

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Díjmentesen levelek nem fogad-
tatnak el.HIRDETÉSEK DÍJA:
3 hasábolj 10 soros sorv. annak
helyre 7 kr. Nagyjából és több-
sorsos hird. 30 sor. helyre 10
Minden egyes hirdetés után
még külön 30 kr. helyre 10
főtiszte.

Különírti költsége 15 kr.

Hirdetése és nyitási cikkeik
día előre fizetendő.HIRDETÉSEK FÖLÍRTAK: Brassóban a kiadói hivatalban Kolozsvárban 26. sz. — Budapest: Eckstein Bernát, Goldberger A. V. Mész Á., Schwarz Gy. — Bécsben: Dannberg J.
Hassentein és Vogler, Schalk Henric. — Berlinben: Mosse Rudolf, Frankfurthban: Daube G. L. és Társa. — Hamburgban: Károly és Liebmann agra hirdetői irodájában.Főszerekesztő:
D^{re} WEISZ IGÁNCZ
ügyvéd.Szerkesztői iroda:
Brassó, Ló-piac 10. szám alatt,
hová a lap szolgálati ügyeit illető közlemények intézendők.
Kézírtat vissza nem adtatnak.Felolvasó szerkesztő:
D^{re} FICHER ÁKOS
ügyvéd.

Előfizetési felhívás.

Múltán a „BRASSÓ” július 7-étől kezd-
ve — vasárnapokat és ünnepeket kivéve —
naponta fog megjelenni, ezennel előfizetést
nyitunk a „Brassó”-ra és pedig:

Július, aug., szept. hónapokra 1 ft 50 krtal,	
az október—decemberi negyedre 2 krtal,	
egész évre	8 —
fél évre	4 +
negyed évre	2 +

Postai küldéssel az előfizetési díj:

egész évre	9 ft — kr.
fél évre	4 + 50
negyed évre	2 + 25

Mídon még tudatjuk a t. közönséggel,
hogy lapunkat egy hűg mutatónyképpen
ingyen küldjük, kérjük lapunk további támo-
gatását.

Brassó, 1894, július hó 8-án.

A „Brassó” kiadói hivatala.

Nemzetközi iroda.

Az anarchizmus ellen való szolidáris
nemzetközi védekezés nyilvános megvitatás
alatt álló, sürgős megoldást igénylő kérdé-
sének folyamán egy nemzetközi iroda fel-
állítását kell megpendítve, a melyben a meg-
figyelések, a tapasztalatok és aktuális jelen-
tések az anarchista üzemek tárgyában ösz-
szefüggésnek, hogy aztán a központi állomás-
ból a legrövidebben az illető speciális
állomáshoz juttassák őket.Abban a nézetben vagyunk, hogy ezt
az eszmét valószínűsíteni kellene: egy ily nem-
zetközi iroda nem lenne sok, de mégis va-
lami; elég jó arra, hogy szolidáris rendszé-bályoknál egyáltalán megtehető a kezdetet.
Ez iroda felállításához, hogy az fél-megoldig
sikeresen működhessek, elengedhetlen elő-
feltétel lenne az angol menedékg meg-
szüntetése a gyilkosokat illetőleg, a mit a
Rosebery-kabinet belügyminisztere: Har-
court, már meg is ígért. Igaz, a menedékg
részletes megszüntetését nem lehet
liberális rendszabálynak tekinteni, amde
lehet-e jogosan és okosan az ugynevezett
politikai büntények mértékével mérni az
anarchisták gonosz tetteit?Ha valahol, úgy itt lehet Karr Alfonz
éles mondatát alkalmazni: „a halálbüntetés
megszüntetése ellen nincs kifogásom: de
kezdjük a gyilkos urak”.A meddig az anarchizmus se hazát, se
Istent ismerni nem akar és a gyilkosságot,
minden-letezőnek megsemmisítését legfőbb
dogmáknak hirdeti, addig nem számíthat arra,
hogy az általa folyton halálos veszedelmeben
tartott társadalom vele szemben a rendes
védekező és büntető eszközökkel járjon el.A nemzetközi értekezlet, melynek előbb-
utóbb szükségképp össze kell ülnie, mind-
enesre kell, hogy szolidáris kivételnek rend-
szabályokat alkossan az emberi fonáksg é
rettenets szüleménye ellen. Ázsiában persze
és Amerikában, a hol az anarchizmus elő-
jelenéseit már évszázadokkal ezelőtt útek
borzasztó garázdálkodásait, a társadalom
kevésbé megfontolt, de annál drasztikusabb
védelmi eszközökkel segített magán.Ázsiában grasszált egy szekta, mely,
mint a modern anarchista, a gyilkolást leg-
főbb elvnek tartotta és abban találta lelkiüdvösségét, ha mennél több embert leszt.
Ha a szekta valamelyik tagjára rájött a val-
lasi furor, megszokott hazulról, ott hagyott
nőt, gyermeket, néha kellemes életet, tekin-
télyes állást, hogy embervadászatra adta
magát. Ha vérszomját lecsillapította, megint
haza szokott és úgy tett, mintha fontos tit-
kos ügyben lett volna távol. Ha egy ilyen
esetből tetten értek, vagy valamely vélet-
len elárulta ugyanazonosságát, az összecso-
dult nép lebukozta őt, mint egy veszett
kutyt. Sikerült is idővel majdnem az egész
szekta kiirtani.Az amerikai őserdők és prairek indián-
jait szintén a modern anarchista előidéinek
lehet tekinteni. Egész életük célja nem
volt egyéb, mint mennél több szalpa szer-
zése. Az indián „hős” szükségéből, becsavá-
ból vagy kapzsiságból csak ritkán hadakoz-
zott, hanem majdnem mindig csak gyilkolási
vágyból, hogy mennél több embert öljön
meg és vigye azok fejétsét mint győzelmi
jelvényt a wigwamjába. A praktikus yankee
nem sokat okosodott ezekkel a hősökkel,
hanem neki gyűrűközt és elkeseredett, ir-
galmat nem ismerő lőfőharókat indított ellen-
ük és katonák, fűrmerek, kereskedők ver-
senyeztek egymással a puskapor, golyó és
pálka pótlásában mindaddig, míg végre
szakadva sikerült nekik csakmely szánu
koldus-csapatára redukálni őket.A művelt Európában, hol a legjobb fe-
jek épp most győtrik az agyvelüket azon,
hogy mint lehetne az érdekes gonoszítóv
urak részére új büntetés-könyvtéseket és
kedvezményeket alkotni, ily felette drasz-

TÁRCZA.

Budapestől Chicagoig és tovább.

Írta: Miklós Odia.

(Folytatás az előző).

S tényleg ezeken az igen rövid távolságokra
avagy egészen mellékes, másodrendű vonalokon
láthatunk vonatokat ilyen Wagner vagy Pullman-
féle különleges kocsik nélkül közlekedni.A vasutakon a személyszállítás egyik általa-
ban elég mérsékelt; sőt lehet mondani, hogy
— a távolságokat tekintve, s a dollár mindig fi-
riant értéknél vére — elég magasabb, mint a
mí zóna-rendszerünk szerint az I. osztályú gyors-
vonati díjak. Egyébnyírt határozott fix tarúk elég
léteznek, s azok egyaránt kőzfutalban versenyessé,
miskor egyes gyors vonatokat katonákban
való egyesülésé folytán gyakran változnak; de
sőt legfőbbtörz még ugyanazon társaság vonalain
is a legkülönbözőbb kikészítés és kombináció
jegyeket láthatjuk forgalomban.Az utazás n gy költségeinek totemes esék.
kentése rejlik abban, hogy az utas Amerikai-
nyi podgyászunk vasuti továbbítását sehol sem,
mit sem fizet. Igaz ugyan, hogy elméletileg min-
den jegy után csak 150 klg. szabadsúly illeti meg
az utast: tényleg azonban — ha csak valami egy-szen feltűnően sok podgyászt nem cipelünk ma-
gunkkal — soha egyik alkalmazottnak sem fog
eszebe jutni, hogy podgyászuinkat megérse, ha-
nem azt — ha jegyünket felmutatjuk — minden
megjegyzés nélkül „check”-kel látja el rendtele-
tési helyére. Ez a checkelés a legegyszerűbb mó-
don történik. Egy kis borszíjon lógó számozott
fémjegyet akaszt a bórond fölére — hasonló szá-
mu jegyet ad nekünk is, — a jegy mellett lévő
kemény papírlapra írja a rendeltetési helyet névvel
s a check számmal és rendeltetési helyet beírja a
előtte lévő könyvre: ezzel podgyászuink feladását ké-
zen van, nyugodtan tovább mehetünk a szállás-
tí fémjeggyel, s biztosak lehetünk benne, hogy
mánap vagy harmadnap rendeltetési helyünkre
egy „transfer-company” embere, kinek előbb a
chequet áttaladunk, 1—2 óra múlva vendégünkbe
fogja hozni podgyászuinkat. Ennek elvétele és a
legritkább esetek közé tartozik, — s még ritkább
eset az, hogy valami hiányozzék a bórondból, még
ha nem is kulcsa zárva, hanem pl. csak szíjjal
átköve küldjük is holminkat. Da nem csak a szál-
lítás történeti igrén: még ha a megérkezett pod-
gyázdarákokat, akár napokig is ott hagyjuk a
leadó állomáson, s tán csak mídon tovább utazunk,
kérdjük elő, hogy ismét tovább checkeltesse, ilyen-
kor sem fogunk érte raktározási illetéket felszá-
mitani.

Podgyászuink szállításiért csakis azoknak az

ugynevezett „transfer-companyknak” kell másró-
kelt díjakat (1—1 darabért 25—50 centet) fizet-
nünk, melyek minden nagyobb amerikai városban
müködnek, s melyek az ilyen podgyászféléknak
lakásukról a vasutra, meg a vasutról lakásukba
való szállításával foglalkoznak.De nagy kényelem az utazás névre, hogy e
társaságok lehetővé teszik rá névze azt, hogy
podgyászával alig van dolga másutt mint szobá-
jában. Attól az jegyét és bórondját a hotel-szo-
bájának ki meg ott a hotelben checkelteti a bórond-
rendeltetési helyére — s viszont ha megér-
kezik, az utazóban a már említett szállító egész
emberének átadott checkje ellen szobájába kapja
podgyászt, a legnagyobb bórondot szerény fél-
dollárnyi díjért!Milyen kényelműség ez utazás kényelme szem-
pontjából, a már oly nagyon kényelmesnek tartott
hazai vasúti közlekedéssel szemben! Ilyen vihetni
magunkkal annyi podgyászt, a mennyire csak
szükségünk lehet: ez valóban igaz amerikai fel-
fogásra való, de viszont Amerikára való is, hogy e
szabadság ezimen elkövetett visszaélésekről
sok a legkétségbe panasz nem hallottam. Hogy
mi az, a mi határozta az ilyen rendszer mellett,
társzolgálat nagyon könnyű visszaélések: azt az
általában divó nagy üzleti rend-zár mellett még
a társadalom önellenőrzésének nevezhetjük Ek-
latáns példát tudok erre saját tapasztalatomból,

tikus eljárásról persze nem lehet szó; de igenis lehet kivételes bíróságokról, ama rögtönítélő bíróságok mintájára, minők Magyarországban voltak s hála Istennek, már évtizedek óta nem kellene.

A rögtönítélő bíróság gyorsan, szigorúan s megfélemlítéssel jár. Nem gyálázatos oktalanság, hogy a bebizonyult anarchisták ellen olyan mértékeltlenül elnyújtják a pereket?

Az anarchista-perereknek ez a groteszk kinyújtása mindig csak egy és ugyanazon eredményen végződik: az érdekes deliquensek heteken át kényelmes életet folytatnak és a börtönőrök elöttgyakorolják be jöködven a hős és vértanu szerepét, melyet írtatóztat hamis pártoszalad fognak eljársani, legnagyobb gaudiáimra a félig felserepedett leendő anarchistának, a kinek a gyenge agyveljéjé már félreesárvintotta a szennyes, filléres ponyvairadalom.

Politikai hírek.

* A főrendiház alelnöke. A főrendiház alelnökének állására — mint hírik — Vay Béla báró, Borsodmegye főispánját fogják választani.

* A miniszterelnök nyári programja. Wekerle miniszterelnök — mint értesülünk — augusztus 4-iken Nagyváradra megy, hogy előhaladjon az ott tartandó választási kongresszuson, a melynek tanácskozásai három-négy napra vannak tervezve. A miniszterelnök valószínűleg az alkalommal választói előtt nyilatkozik egy politikai helyzetéről. Nagyváradról, a melynyelben erre ideje lesz, Maramaroszigetén át a lembergi kiállításra utazik.

* Az év bírálati feladványa. A körülbelül két év óta üresedésben lévő bírálati feladvány — mint értesülünk — legközelebb fog születni. A kormány választási és önkormányzati kongresszus által kandidált három főpap közül Mihályi Viktor lugosi püspökre esett.

* A király az Adrián. A király — mint tengerészeti körökben hírik — a „Miramar” yachton a dalmát partvidékre rindul, hogy a felszerelt hajóján fölött szemlét tartsen. A hajónját báró Sternnek tulajdonítja fogja vezényelni.

* A jesusiták. A szövetségeseink Berlinben elvetette a jesusita-törvény érvényen kívüli helyezéséről szóló törvényjavaslattal és elfüggetlét Bajopországi indítványát a redemptoristák bebecsátására vonatkozólag.

is idezni. Ez az eset mindjárt New-Yorkba való érkezésem első napjában történt velem. Pelszállottam itt a Broadway végig a híres Fifth-Avenuebe haladó omnibuszok egyikére. Az omnibuszt semmiféle kálmán nem kényszerít, az utas maga vágja fel a kocsit ajtaját; a nyíló ajtó egy sárga ház me, mely a kocsis karjára van kötve, a mely ekként figyelmelteti azt, hogy a kocsist új vendég szállotta. Helyet foglaltam a kocsit bejáratán, körültekintek, hogy kinek is kell figyelmelti. Látna körök tekintetemet, felvilágosít a szomszédos, hogy a szállítási díjat a kocsit elején adósították tükör perselybe kell dobnom. Azonban ekkor dollárom leve, váltott pénz híján nem tudtam az öt cent menediját perselybe tenni. Erre a másik szomszédos figyelmeltet, hogy csapessék a kocsinak, dugjam ki az elől lévő csap-ablakon dolláromat, s egybenben meg fogom kapni a szükséges váltó pénzt. És tényleg így történt. A kocsis balkezével a mellette lévő széknyélre nyúlt, ahol gondosan előre elkészített csomagokban vannak elhelyezve a különböző váltópénzeknek, s onnan dolláromért hasonló értékű nickel pénz csomagot adott át nekem; s lehetővé tette, hogy a kocsit használtatott járó „nickeleket” (ahogy az amerikai az 5 centes váltópénzt nevezi) az a cédra szolgáló széknyélre vesse, melynek támlájára kék fényvetéssel figyelmelteti a kocsist és a kocsist azért, hogy az utas valóban a menedij-

A Memorandum-pör a Kurian.

(Működik nap.)

— Száma tudósítókát, —

Budapest, július 11

A semmisségi panasz 23. pontja, melyvel a tanács má tárgyalását kezdte, semmisségi okul hozza fel, hogy a vádlottak s védők a tárgyalásra mentek s arról jöve, élet- és vagyonbiztonságukban többszer megtámadták, az által a vádlottak a védekezés alatt személyes szabadságukban korlátozva voltak, a minek el nem hárítása miatt az ehők semmisségi okot szolgáltatott. Ezzel szemben Székely előadó felhívta Albach Károlyt semmisségi hivatalos jogjait a saját bíróság elnökéhez, mely szerint az összes árkiadó rendfő tisztviselő jelentése szerint a vádlottakat a védőkkel egyetlen izben sem inzultálta, de még csak nem is tüntetést előhívta a magyar közönség. Ellenkezőleg egy izben a Kolozsvári esküdt okláhsg eszmét nagy tüntetést s ezen alkalmokor követte el az egyik vádlott: Lukács pöpa a felség- és törvénybizalmizást is.

A semmisségi panasz 24. pontja egyezszik bebizonyítja azt az állítást, hogy az egész eljárás alatt meg volt semmissítő a vádlottak védelmi szabadsága. Mert — ugy állítják — a védők a magyar nyelv használatára szorítottak; az ehők többszer indokoltatlannal megrota tüköz a szót; mindközért a védők is kényyszerültek elhagyni a tómet, az ehők pedig ekkor, bár kérték, nem nyúlhat ki a tárgyalást; a védelmet jogtalanul megszüntették, csak a vádlott tényleg engedte meg az ehők; de megszüntette a nemzetiség törvényét is! mikor töltömetst alkalmazott az ehők nyelvre, a törvény csak idegen nyelvekről rendelta a töltömetst, míg pedig az ehők nyelv ugyanezen törvény szerint a magyarul egyjövön.

Erre a hosszú lamentációja Székely előadó az aktákhoz, részint a törvényekből kimutatja, hogy egyetlen egyszer utasította az ehők a védőket a magyar nyelv használatára, de mikor látni, hogy zugodókan miatta, hagyott mindenkit olálhal beszélni; hogy a szomszédos, bíróságlak előtt történt, mert a védők nagy részéről tapasztalt nyilvános tisztelősséggel, fenyegető hanglájts s szemtelen pohédsággal a tárgyalás meglátogat és sikerrel veszélyeztette s a rendet az ehők miközben helyre nem állíthatták; hogy a bíróság a védők urakra az esküdtök inzultálása miatt rovatott; hogy a magyar halgatóság tisztességesen viselkedett s az ehők rendeltetések; hogy az ehők igenis megengedte a tárgyalás alaposságát, első ízben, midőn azt a vádlottak kérés, a későbbi ízben mindegyre azzal hozakodtak elő, a bíróság tagadta azt meg; hogy ép a nemzetiség törvény szerint kők a nemzetiség nyelvekre, tehát az ehők nyelvre is, bíróság előtt töltömetst alkalmazni; azt pedig, hogy a memorandum csak történeti jog

figyelemre, mint ók állítják, vagy hízító írat, mint az ügyesség állította — nem a vádlottak által kivált jogon történés-szakértők vannak hivatalba megbírálni, hanem az esküdtösek.

25. pont semmisségi okul hozza fel, hogy Román Dénes ellen szabályszerűt fejtegetés, sem tettezet, az egész ügyben mint tana szemlét — Székely előadó kimutatja, hogy Román kőltő idején megkapta a vádiratot s a tárgyaláson is, mint vádlott védekezett. Ugyiszinte nem áll meg az a ráfogásuk vádlottaknak, mintha közdóvát is megvalóztattak volna vádját. A vád kezdettől fogva végig megmarad a btkv. 173. §-ának alapján.

Ezután rátrá a panasz annak bizonyítására, hogy a memorandum tulajdonképen nem is igaztat, mint amineknek a vád állítja. Az egyszerűen egy pártnak a programja, nem személyek, hanem egy testület akarata s tulajdonképen semmi más mint kérény a felséghez. Nem is lehetett töltömetst, mert pártakat, nem lázítás, tehát töltömetst, nem személyek határozata s kérény, miközben minden szab-d előadói. Szóval olyan objektum, melyet senkit sem lehet felölöségre vonni, s mikor Láczkák érte megis felölöségre vonták, ez óriási semmisségi ok. Minderről az álköszömbök, az által az előadó kiemelt, hogy a vádlottak, az Kuna annak idején megvalóztatták, hogy a bíntetés tartható is mintegy elvee kiszabta a kir. ügyész, a más az vádlottaknál felölöséggel ezalott meg Székely előadó.

Semmisségi ok, szerintük, a költség megfizetése vádlottak terhére, a kik egy „törvénytelen” eljárás megfizetést csak nem viselhetik. Továbbá hogy a vád ellenük elvált, ezt a Kuna annak idején megvalóztatták, hogy a bíntetés tartható is mintegy elvee kiszabta a kir. ügyész, a más az vádlottaknál felölöséggel ezalott meg Székely előadó.

Végül pedig azon állítást, hogy pusztá politikai bosszú volt az egész esküdtösi eljárás, nem a valóbeli tényállás kidereztése. Ezt azzal akarják igazolni Rieczek, hogy az esküdtök a fajta kérdéseket látkétek hozták, Valt-én Bessen? — „Alatt-én on ott a Memorandum?” s az ilyen kérdésekből akarnak kimagyarázni, hogy nem is a Memorandum terjesztéséről, hanem a bécsi híradó felség-polymoldosát akarta elők megbüntetni a díllott magyar fajt bosszú. Székely előadó eskáhamar megvalóztatta az a hangzatos vádát, kimutatva az iratokból, hogy a fenti kértések csak annak bebizonyítására intézkedtek a vádlottakhoz, hogy a vádlottak nemcsak eredetli szavazott eskünyen Bessen állították ki, iratuk is

A tárgyalás d. u. 2 órakor ért véget s holnap d. e. 10 órakor ül megin össze a tanács, s hogy megvizsgálja a védők külön panaszait is.

Tanügy.

Szerény észrevétel.

A brassói magyar kir. állami főreáliskola IX. évf. osztásához az 1893-94. tanévi Szekeszetek Románul, Ért. és igazolt. (Brassó, nyomtatott Alex. könyvnyomtatás.)

Nem kis érdekeltőltek vetik kezükbe a fenjeltett érteit. Érdeklődésnek meg inkább fogakozódni, midőn egy lapot fordít, a harmadik

nak megfelelő értékű pénzdarabot dobott-e a székénybe?

Általában az amerikai városok nyilvános közlekedési eszközök a közönséget sehol sem terhe li azzal, hogy a vállalat által nettá kívánt ellen-érdeksé lehetővé tette ezelőből — a kocsisvezető által munkába nyomott papírlapból mindaddig érte, míg a kocsisvezető nem száll. A kocsisvezető az utas lefotó 5 centjé — a kocsisvezető a kocsit tényleg végigvezető rudnak egy forrasztást jelt megvonja, ezáltal az elől alkalmazott óraműszerkezet megmozdul, s a mutató jelzi, hogy a kocsit elindította óta hányadik óra fordult meg benne, s a vezető hányadik nickelt szedte be. Másoknál a vezető egy táskáján lógó kemény papírlapot mindannyiszor átlýkaszat, valahányszor új utas jön s töle a nickelt beszdi. Viszont másutt egy kis elzárt perselybe — melyet a vezető az utas elé tart — ez maga tette bele 5 centjét. Mindentűn a fő lv: a közönség becsületében való bízással s annak saját maga által való ellenőrzés tette. Jeyget ezal az olyan utasnak adni, ki 5 centjé — alszállás után — még más utasnak bízást kívánt kívánja újat. Az utas ekkor jeget kők a vezetőől, melyivel a másik irányban haladó kocsira átszállva újat díjfejtés nélkül kocsizhatik tovább.

Mind ezek csak egyes adatréték képek az amerikai városok utcai életének nyüzsgéséből —

annak illusztrálása végett; mennyire bízik ott mindenki a társadalom tisztességben, mi lehetővé teszi azt, hogy teljesen nélkülözök azt a költség és alkalmatlan ellenőrzési szervezet, mely nálunk az ilyen vállalatoknak legterhebb nyüzsgeszközzé lenni.

A brendezés fényűző pompája tekintetében azonos minden minden más közlekedési eszköz a fővárosnak a világhírű kocsik, különösen a királyi fényvel berendezett óriás olyan hajók, pl. azok, melyek a Hudson folyó közlekednek, melyeken látva az ott kifejtett szemkínáztatás luxust, valóban azt kell hinni a szemlőlőknek, hogy a hajók építésénél tán minden szempont figyelembe vételtett, csak épen a költség szempontja nem.

Apróságok.

Addig addig...

A: Lehetésges, hogy hamisról is megnőszül?

B: Igen is. Az ember addig-addig eszeleksi meg ezt a bolondságot, hogy egyéddig addig teljesen letörtöltsi.

Er már sok.

Tolvaj (a törvényekről): Az ember ne lojpon? Aztán meg be is valljon mindent? Utóvégre meg azt is megkövetelnék az embertől, hogy önkéntesen jelenjenek-e? Ne az már megis sok!

oldalon ezt olvastuk: „A brassói m. kir. áll. főreiskola alapításának és eddigi működésének története. Irta Rombauer Emil.” Azonnal fordítottunk meg egyet és íme az ötödik lapon ott áll egy kép alatt: „RészletBrassó látképeiből a főreiskolával” s aztán az első szakasz:

I. Brassó és tanintézetek.

Mindenek előtt megjegyezzük, hogy az a részlet Brassó látképeiből végtelenül gyárol valami, mi ilyen gyárol képet oda nem biggyesztesztünk volna. Ilanem az írás dolga és „de gustibus non est disputandum”. Hagyjuk tehát ezt és lassuk „Brassó és tanintézetek” leírását. Azon megvalljuk, hogy minő benyomást tett reánk ennek a fejezetnek elolvasása. Eszünkbe jutatta Horvát ezen mondatát: „Brevis esse volui, confusius ero.” Magyarái így fejezték ki: „Röviden, zavarosan.” Szabad-e, megengedhető-e, hogy olyan nuben, a mely az 1896. évi kiállításra van szánva, zavaros, még pedig a közönséget félrevezető zavaros foglalkaljon helyet?

Ismintadjuk a zavarokat.

Mondjátok a fejezet első lapján ez olvassuk: „A fent vezetők háta (m. m. fűszerek, tömés és hal) képezte a házi kereskedelmek felületén majdnem (csaknem) a jelen színdarab (középső) egy Moldva (P?) mint Hazaország felületét.”

Nem úgy volt ez, mi uram! A Moldvára vezető hágók azaz szorosok: 1. az ofjotzi Acandura, 2. a gimsei Babcsa, 3. a tolgiesi Nagybánya vezetnek. A brassói kereskedők az ofjotzi szorosot vetik igénybe, mert ha a bodzai váman akartak volna Moldvára jutni, előbb Buzăba (Oláhország) ékezt volna és így kötszer kellett volna vámon fizetni, u. m. a bodzai vámann Oláhországnak és a fokányi vámnál Moldvának.

A 9. k. lapon: „A románizmus (brassói) keresztje a tanítás és tanulás egyetértésére alapul, tehát tulajdonképpen azonosított volt.”

A székely-magyarok, marosvásárhelyi, n. onyedi és kolozsvári ev. ref. kongresszumnak még ma is fennáll az együtt, vagy helyesebben belőlük. Így ezek a kongresszumok ma sem egyebek Rombauer szerint, mint nemesi intézetek s nem egyszer mind oktató intézetek.

Ugyan a 9. k. oldalán elővárosok iri Rombauer, ez a német „Vorstadt”-ról fordítás. Magyar ember költésének szokta nevezni Bolonait, Ó Brassót és Kolozsvárat.

A 10. k. lapon: „Ugyan ilyen okból tartott fenn az 1889-ben alakult ev. ref. egyház.”
Ez csak, hogy nem ismerek Rombauer, Melbör János brassói nyugalmazott ev. ref. lelkész. A brassói magyarság és ev. ref. egyház titkáné! ezimé munkáját.

A 11. k. lapon ismét: *Bolonya elővárosa*. — Erről már szölkünk.

(Vége levőteknek.)

KÜLÖNFELEK.

— **A király nyaralása.** Madama di Campigliből telegráfikán, hogy a király onnan szerdán hajnalul megérkezett utazott el s még aznap este hat órákor Eppanba érkezett. Hosszú, elcsúszott való tartózkodása az utazólódott olg először ismét német fordulásra, mi hi nem alattvaló arra fognak felkészülni, hogy a királyt ünnepek fogadtassanak részesíték. Ő felsége ezt az utat kocsin teszi meg, hogy a szép vidék panorámájában gyönyörködhesse. Innen Ischlbe utazik az uralkodó. A királyné a jövő hét végéig marad Madama di Campiglióban s ezután szintén Ischlbe utazik.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter vezetésével megbízott miniszterelnök Papp Gyula számgazdákot pénzügyi számszámító a XI. fizetési osztály utolsó fokozatába való sorolással, Gróf János számgazdákot a XI. fizetési osztály utolsó fizetési fokozatába való sorolással, a gyula kir. pénzügyigazdarság számgazdákot számszámító nevezte ki. A vallás- és közoktatásiügyi m. kir. miniszter Vics Tóth polgári iskolai tankezséti oklevéllel bíró brassói állami elemi iskolai rendes tanfőnök a brassói állami polgári leányiskolához segédtanítónak nevezte ki. Gratulálunk ez előfelteséhez.

— **Kossuth Ferenccel.** Kossuth Ferenccel ki most Turbiban időzik s ugyeinek elintézésével

foglalkozik, már e hónapban visszatérőállandó tartózkodására Magyarországra. Kossuth Lajos igazságai már mind be vannak esomagolva s a jövő héten indítják azokat utnak. Kossuth Ferenccel az 17-én indult el Turinből s első sorban a baranyomogyi Pellérdre megy, a hol négy hétig marad. Aztán nagyobb utazásokat tesz az országban s szeptember közepén a fővárosra érkezik.

— **Zilahy Gyula,** a budapesti nemzeti színház pártján művésze, — a mint örömmel értesülünk — a 17. és 22-24 között városunkba érkezik, kedvenczenéket egy estén át, utóhéttelhen művészetében gyönyörködtet. Alig hiszünk, hogy Zilahy úr ajánlásunk kellene, mivel a magyar művészet iránt érdeklődők között minden, a ki hírből és híres hazai jelesünket ne ismeri, a ki látta és hallotta „Zsolt”, a mint a város nagy közönsége, kedvencét nevezi, az ott lesz bizonyosan, a ki meg még nem látta és hallotta volna, annak ajánlani nem is tudjuk, hogy ott legyen.

— **A tegnapi városi képviselőtestületi közgyűlés** előfőszárol térszéké miatt csak holnap rendezték.

Mire jó az a sok csópol, mely a helyekhez hű vezetést mutat? Azra, hogy az emberek, midőn este a kormosztáséban hangverseny után vagy egyebkor a levdőlől lejönnék, felülkajnak és esetleg nyakukat szöglik. Így történt ez lapunk egyik t. orvosságjával, ki tégnapelti családijával a levdőlől 11 óra körül lejött és ki keservesen panaszkodik nekünk, hogy belebotlott a csópolpék. Kérjük az irányadó köröket, a kérdéses csópolpék elválogatott, vagy a kérdéses utat megvilágítottat.

— **Tízelt** jelzett tegnapi este 10 órakor a városián lévő vészharang, mely pedig mintán 5 óra után egy óráig, minden ember tudtánál, hogy a város területén kívül van a tűz. Önkéntes tűzoltókban velünk együtt az első alkalommal lettnek felzavarni. Egy óráig esnapd ki is utult. Ó-Brassó első evezése a vándorok hádjá, de mintán a tűz nagyon távolról mutatkozott, a csópolpécszett.

— **Posta- és távirat-szolgáltatási tanfolyamok.** Szept. 1-én 6 óra terjedő gyakorlati tanfolyam nyílt meg posta- és távirat-szolgáltatási képzésére a kolozsvári posta- és táviratigazgatóság kerületében: Brassóban és Maros-Vásárhelyen. E tanfolyamok első sorban kisebb hivatalnokai állásokra igazolvánnyal bíró állásúkat, másodsorban postamestereit vagy kádai tünéségekben szolgáltak felül, végül oly, 16. életévüket befejezett ifjak pályázatnak, kik valamilyen középiskola után más osztályt is jó sikerrel végzettek. Felvételt f. év aug. 10-ig lehet jelentkezni a posta- és táviratigazgatóságnál.

— **Tudósok a francziák ellen.** A híres orosz regényírő és filozófus, ripanót adott ki a francziák orosz szövetségének, melyben kiáltani igyekezik, hogy ez a szövetség az evangélium ellen van, megdöntésére a népek felélesztését, mert minden országot kényszerít a túlfelverkezésre. A filozófus kategorizálja kimondja, hogy a szláv fajnak a francziákkal nincs mit keresnie, és biz ő a kronstadi és a touloni orosz-francia ellenzét túlságosan rendezettnek, ostobának és győleltesnek tartja.

— **Szerkesztői üzenet.** L. urak helyben. Ön azt kérik ölmek, hogy mit legyen egy oly nő, ki egy magán intelligens embernek tartó, de valójában brutális férj elől 4 gyermekével már meggyőzött kényszerítette szülőház mekkelni és ki szögőreim körül földtől esnapd azért, mert nőnek segített a „ezek mőkjait összehozni”, mi nem ment elég gyorsan, mert a szögőreim órásszerogyott és orvost kellett hívni? Erre a kelő választ a kriminális bíróság van hivata adni. Mi csak azt tanácsolhatjuk a sapindatára melő azok: meneküljen az okán félrel, indítsa meg ellene azonnal a válopot és külön saját magáé és gyermekei részére a tartás iránti keresetet.

— **Chicago ostrom állapotban.** A Chicagoában előforduló nagygyűlés szocialista zavarások miatt Chicagoét leválaszt, az egyesült államok elnöke ostrom-állapot alá helyezte.

Idegenforgalom Brassóban.

Zöldfű-szállító.

Pink György keresk., Budapest, Grünwald Sámuel utad, Bécs, Matyi József keresk., Bukarest, Dumitrescu Dánes tanár, Bukarest, Vukla Miklós, Bukarest, Spigelmanstein Riza magánzó, Bukarest.

„En rópás-szállító.

Krausz Gusztáv gyáros, Drezda, Konstantin György utad, Bécs, Weiss Mór utad, Bécs, Vledesku Mária birtokosnő, Bukarest, Elian Mihály hírlapirod., Bukarest, Pantiste Mór keresk., Galacz, Duhelek Gusztáv utad, Prága, Dr. Pálmai Lajos ügyvéd, Arad, Fabritius Gusztáv hivatalnok, N. Szében, Bessler Róbert ut., Kaiserslautern, Spiowiczky István tisztviselő, Budapest, Léwy József diák, Sofia.

„Nr. 1-szállító.

Rosenberg Malán keresk., Bukarest, Duseer József hivatalnok, N.-Károly, Grünwald Ferenccs keresk., Nagyvárad, Rosenberg Gyula utad, Bpest, „Baross-szállító.

Deutch Abadír keresk. Arad, Klóin Ferenccs utad, Bpest, Wáher Adolf utad, Bécs, Deutch Gyula magánzó, Wiener-Neustadt, Dr. Jeney Elek ügyvéd, N.-Egyed.

„Korona-szállító.

Wentz József vendéglős, Sínia, Prohászka Ferenccs kereskő, Kozsán.

„Bukarest-szállító.

Rosenberg Antal kereskő néje, Bukarest, Friedmann Jenő keresk. néje, Bukarest, Resch Adolf adventi okoskérés, Bukarest, Lappu Károly románai okoskérés, Bukarest, Seider József birtokos, N.-Egyed.

Nyilttér.

(Ezen rovat alatt megjelent közleményekről nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Nyilatkozat.

Hivatkozással e b. lapok tegnapi számban előttem nével meg ismert Gutman B. Gyula és Rhodwin Ferenccs pénzérek által kiadott, jöhményvű üzletetel penzengere általánossított közleményre, vendégim — kik közre a pénzérek nem számiton — és a n. közönség iránti tiszteletből bátr vagyok kijelenten, hogy igaz, miszerint kők pénzér egy gyűjtemény terjesztett el, állítólag egy elhalt kollégájuk hátrahagyott családja részére; sőt igaz az is, hogy vonatkozom az állítólagos gyűjtemény ilyen jövevényi, de valótlan, hogy durvasággal illettem őket. Volt okom az általuk előterjesztett íven nem jövevényi és indokainál is is terjesztim. Nagyon fogok örülni, ha a nyilatkozatom között pénzekek társasákkal egyetemben üzletetel kerülül fogak. Ezzel öröklő fogak vendégim, kik tünéségek látogatják üzletetel, — mi közülmöndom — és a kik még nem voltak üzletetelben, ezután bizonyára jönni fognak, ha innen e sorok által megtudják, hogy nincs fjélt üzletel, hogy nálam tünéségek leányok szolgálnak és hogy a vendégek nálam nem lehet megzsarolni, így eselséksük egy volt szajgáró, a ki ma vendégim, ki jó életet ad, jó sőt mért, gyorsan s pontosan szolgáltat ki és a mi fő: a vendégeket nem enged megzsarolni. Ez persze sok embort bosszant, de nekem és vendégimnek örömet okoz. További polemáiba nem bocsátkozom pénzérekkel.

Tura Antal.

Vasuti menetrend.

1. Vonatindítások.

Budapest felől: Vegyes vonat 508. reggel Gyorsvonat (Kolozsváron) 245. d. Személyvonat 743. este. Expresszvonat (Aradon) 1025. este.

Budapest felől: Gyorsvonat (Aradon) 459. reggel. Expresszvonat 514. reggel. Vegyesvonat 11— d. e. Gyorsvonat 219. d. e.

Szombat: Személyvonat este 618. (csak jun. 1-től, minden esztőtkoron, ünnep- és vásnapon). Kézd-Vásárhely felől: Vegyes vonat 450. reggel. Személyvonat 850. d. e. Személyvonat 310. délután.

Brassó B. társulat: Zernestec: Vegyes vonat 905. d. e. Vegyes vonat 513. d. u. Vegyes vonat 925. este.

II. Vonatérkezések.

Budapest felől: Személyvonat 8— reggel, Gyorsvonat (Kolozsváron) 245. d. u. Expresszvonat (Aradon) 507. reggel. Vegyesvonat 1025. este.

Budapest felől: Gyorsvonat 218. d. u. Vegyesvonat 701. este. Expresszvonat 1019. este. Gyorsvonat 1037. este.

Szombat: Személyvonat 740. reggel (csak jun. 1-től, minden esztőtkoron, ünnep- és vásnapon).

Prédikáló: Személyvonat eszik pénteken 7:01 reggel.

Kétdi-Vásárhely felé: Vegyes vonat 8:19 reggel. Személyvonat 1:50 d. u. Vegyes vonat 7:20 este.

Zernethely Brassó-Betalány: Vegyes vonat 7:11 reggel. Vegyes vonat 1:19 d. u. Vegyes vonat 8:06 este.

A budapesti értéktőzsde árgyzései

1894. július hó 12-én

Magyar aranyáraké 4%	121.-
Magyar koronáraké 4%	95.-
Magy. vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	128.-
Magy. vasuti kölcsön ezüstben 4 1/2%	101.75
Magy. kel. vasut all. kötv. 1876-ból	124.-
Magy. földt. kötvény 4%	96.25
Halmérsi jog megváltási kötvény	100.-
Horvát-szlavon földt. kötvény	96.-
Magy. nyeregyúrsországi kölcsön	149.50
Tiszasszab. és szegedi sorszájgy. kölcsön	142.25
Osztrák járadék papírban	98.-
Osztrák járadék ezüstben	98.-
Osztrák járadék aranyban	121.50
Osztrák koronáraké 4%	98.-
1890. évi osztrák államsorszájgy	146.50
Osztrák-magyar bankrészevény	141.25
Magyar hitelbank-részevény	350.50
Osztrák hitelintézet részvény	339.25
20 frankos arany (Napoleon d'or)	995.-
Nemzetiudalmi márká	61.40
London vista	125.35
Páris vista	49.75
20 márkás arany	12.28

Lapkiadósnak:

DR. FISCHER AKOS.

Kiadó: A „Brassó” nyomdája.

Mc. Cormick

Fűkaszaló és aratógépek

— a legjobbak a világon. —

KITÜNTETVE MINDEN KIALÍTÁSON.

Petroleummotorok, gőz- és gárgyáncseplőgépek, ckek, boronák, rostak, triewók, sorvető-gépek, kezi vetőgépek, kukorica-morzsolók, szecska- és repavágók, darálóok, malmok, ugyanint mindenféle gépek, szerszámok és eszközök a gazdaság számára legjobban és 31 (6-12) legolcsóbban kaphatók:

Budapesten MÜLLER és WEISS-nál Váci-körút 76.

a nyugati pályaudvar közelében

8298.—1894.

Pályázat.

A Brassó város új vízművének üzemelési évi 1300 forint fizetéssel és 200 forint lakbérrel (szakszokott üzletvezetői állás idejében) betöltendő.

Pályázók, ki képesítésüket mint okleveles mérnök igazolni tartoznak, felhívhatnak, hogy a költségen felszerelt pályázati folyamodványukat f. évi július hó 26-án déli 12 óráig előlrot városi tanácsnál nyújtsák át; megjegyeztetik, hogy a vízvezeték-építési szakmában jártas mérnökök előnyben részesülnek, s hogy a szolgálat azonnal a kinevezés után megkezdendő.

Brassó, 1894. júl. 19.

A városi tanács.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

50261.—I.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A Brassó vármegye területén átvonulni Brassó-ujtói állami közút 2—3. kilom. szakaszán lévő 2-ik sz. úgynevezett Tómos patakhoz állapított munkának biztosítása iránt a 40.469.—1894. szám alatt közzétett versenytárgyalási hirdetményben a munka költségére engedélyezett összeg leírás hibából tévesen vétetvén fel, ezen versenytárgyalási hirdetmény megsemmisítették és a kérdéses munkák biztosítása iránt újabb zárt ajánlati versenytárgyalás folyó évi július

hó 24-ik napján déli 12 óráig a Brassó vármegyei államépítészeti hivatalnál és a kereskedelemügyi miniszterium I/B szako stályában (A brecht ut. 1. sz. a) megtárgyalni.

A 8123 ft 06 kor. összeg engedélyezett költség után számított és a részletes föltételekben előírt 3%, nyi hánapénzzel ellátott zárt ajánlatok a kitűzött ideigletig a nevezett államépít. és a keresk. miniszterium segélyhivatali igazgatóságán nyújthatók be.

A később beérkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkára vonatkozó műszaki művellet és részletes föltételek a nevezett államépít. hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Budapest, 1894. július hó 9. én.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Nemes asztali rákot

elismert legkifinomult delica'esse. az tali faj, jóállás mellett, éve számtal Postakosárba, 4 1/2 kg súlylyal és bérrítve, vámmentesen, után vét mellett érkezik 100 db szép leversák 3 frt, 60 db, óriás rák két zsíros vastag ollóval 3 frt 70 kr. 40 db sárol-rák 5 frt és 32 prima sárol-rák, kiválóított gyönyörű állatok, 5 frt 50 kr.

Freudmann és Társa

Stanislaw 226.

(Osztrák Galícia.)

Egyes számok a

BRASSÓ

ezimű napilapból minden este már 6 óráig kaphatók a kiadóhivatalban és **GROSZ GUSZTÁV** lottógyűjtőjében (Kolostor-utca).

A „BRASSÓ” nyomdája

Kolostor-utca 26.

újonnan berendezetvén, ajánlja magát

mindennemre

könyvnyomdai munkák

u. m.

könyvek, rőpiratok, körlevelek, táblázatok, falragaszok, árjegyzékek, meghívók, étlapok, gyűjlesztések, számlák, eljegyzési kártyák, névjegyek stb. stb. gyors és pontos elkészítésére, izléses kivitelben s jutányos árak mellett.

HIRDETÉSEK

fölvételeknek

a kiadó-hivatalban.

Newyorki Germania

életbiztosító társaság.

Európai osztály: Berlin, Leipziger-Platz 12. sz.

Magyarországi osztály: Budapest, VII. Erzsébet-körút 54. sz.

Átlag 1893. december 31-én:

Ervényben lévő kötvények . . . 277 millió M.

Tényleges vagyon . . . 75,413,116 M.

Referenciákat ad a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

a NEWYORKI GERMANIA életbiztosító társaság

magyarországi osztályának

Erdély, Szlavonia, Horvátország és Boszniai vezérképviselősege:

Brassó, Lensor 25. szám, 1. emelet jobbra.

Telephon: 81. szám.

Ügynökök alkalmaztatnak.

(117) 16.—*

Brassó, nyomtatja és kiadja a „Brassó” nyomdája — Grünfeld Vilmos.